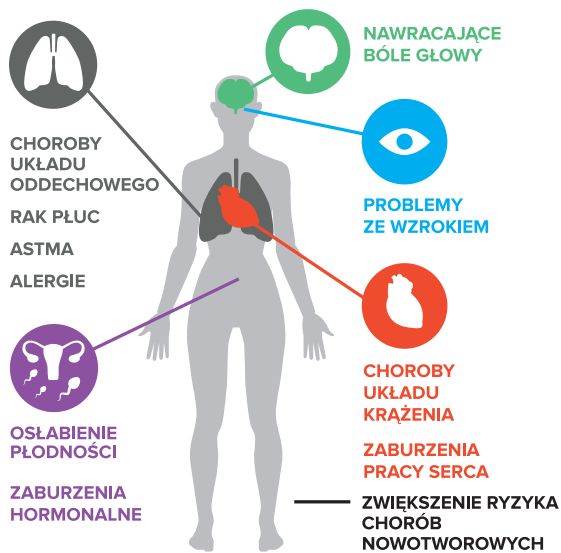

ZANIECZYSZCZONE POWIETRZE = ŚMIERTELNY WRÓG

Mimo, że jesteśmy obecnie po sezonie grzewczym to przypominamy, że Polska należy do państw europejskich o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Jak wynika z badań, co roku z tego powodu przedwcześnie umiera w naszym kraju ok. 45 tys. osób! Np. w Bydgoszczy smog skraca życie o 2 lata i 5 miesięcy. Gorzej jest tylko w Katowicach i Krakowie, gdzie ten czas wynosi odpowiednio 2 lata i 9 miesięcy oraz 3 lata i 6 miesięcy. O przyszłości mieszkańców miast i gmin województwa opolskiego myśli Związek Międzygminny „Czysty Region”, który edukując w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami wspiera działania związane z ochroną powietrza.

Przyczyną zanieczyszczeń powietrza są tak naprawdę ludzie, którzy zaspokajając swoje podstawowe potrzeby, jednocześnie niszczą własne zdrowie. Problem ten jest związany z „niską emisją”, czyli emisją szkodliwych pyłów i gazów na wysokości do 40 m. Palenie w piecach odpadami, niskiej jakości węglem czy korzystanie z niesprawnych kotłów węglowych, sprawia, że do atmosfery przedostają się pyły zawieszone, dwutlenek siarki, tlenki azotu, metale ciężkie oraz inne niebezpieczne toksyny, które nie pozostają obojętne dla naszego zdrowia. Niestety nadal wiele osób nie zdaje sobie sprawy z tego, że niektóre produkty – a zwłaszcza tworzywa sztuczne – powinny być utylizowane w odpowiednich warunkach. Zastępowanie węgla odpadami jest niestety wciąż popularną metodą oszczędzania jego zużycia. Dlatego do pieca trafia właściwie wszystko. Spalany jest każdy rodzaj odpadów: torby foliowe, kartony po mleku, butelki plastikowe, ubrania, kolorowe gazety, stare meble, palety, ramy okienne, a nawet opony.

Występujące w powietrzu zanieczyszczenia przede wszystkim negatywnie oddziałują na układ oddechowy człowieka. Dorośli w stanie spoczynku oddychają ok. 15 razy na minutę, za każdym razem wprowadzając do płuc ok. 0,5 litra powietrza. Tylko ok. 1/5 wdychanego powietrza stanowi tlen, pozostałą część wypełniają inne składniki w tym również szkodliwe pyły i gazy.

Najbardziej niebezpieczne są drobne cząsteczki pyłów, które ze względu na niewielkie rozmiary, docierają do najmniejszych oskrzelików i pęcherzyków płucnych. W większości przypadków, stają się one przyczyną różnorodnych infekcji oraz zapaleń, które następnie mogą wywołać alergię.

Długotrwale narażenie na wdychanie niebezpiecznych toksyn znajdujących się w powietrzu, może doprowadzić do rozwoju przewlekłej obstrukcyjnej choroby płuc (POChP), a nawet do inwalidztwa. Drobinki pyłu mogą się również przedostać do układu krwionośnego, co sprzyja rozwojowi miażdżycy. Zmiany miażdżycowe to natomiast przyczyny chorób układu krążenia jak np. nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca, zaburzenia w przepływie krwi przez mózg, a także zawał serca, udar mózgu, czy rak płuc, które zazwyczaj kończą się zgonem.*

Na niebezpieczeństwa związane z zanieczyszczeniami powietrza najbardziej narażone są dzieci i to już w życiu płodowym. Szkodliwe substancje ograniczają przepływ krwi przez łożysko, w wyniku czego płód rozwija się wolniej.

Zanieczyszczone powietrze szczególnie negatywnie oddziałuje również na osoby starsze. Lekarze zaobserwowali, że w okresach o wzmożonych stężeniach zanieczyszczeń powietrza, osoby w podeszłym wieku doświadczają zaostrzeń chorób układu oddechowego i krążenia, wymagających wsparcia medycznego.

Zanieczyszczone powietrze to obecnie poważny problem, z którym zmagają się cała Europa. Konieczne jest podjęcie wszelkich możliwych kroków zaradczych i naprawczych. W Kędzierzynie-Koźlu powietrze jest na bieżąco monitorowane przy pomocy stacji pomiaru zanieczyszczeń powietrza znajdującej się przy ulicy Bolesława Śmiałego na os. Piastów. Dane wskazują poziom szkodliwego pyłu nad miastem, który jest często kilkukrotnie wyższy od dopuszczalnych norm. Dzieje się tak zwłaszcza w okresie jesieni i zimy, kiedy widoczny jest ciężki, ciemny dym tworzący smog.

Co truje nas najbardziej?

Szkodliwy dym, który powstaje podczas spalania śmieci, zawiera m.in.: pyły, tlenek węgla (czad), tlenek azotu, dioksyny i furany, dwutlenek siarki, chlorowodor i cyjanowodor. Niestety większość szkodliwych substancji oddziałuje długoterminowo, powodując groźne choroby, w tym także nowotworowe, ale skutki palenia śmieci możemy też odczuć bardzo szybko: alergię, podrażnienia, kaszel, zaburzenia układu pokarmowego.

Plastiki

Powietrze zanieczyszczone w wyniku palenia plastiku może powodować m.in. astmę oskrzelową, alergiczne zapalenia skóry, alergię pokarmową oraz choroby nowotworowe. Emitowane substancje mają także negatywny wpływ na układ krążenia, układ nerwowy oraz pracę mózgu. Zazwyczaj objawy chorób nie pojawiają się od razu, ale są wynikiem długotrwałego przebywania w zanieczyszczonym środowisku. Plastikowe butelki wrzucone do pieca podczas spalania uwalniają dodatkowo lotne związki organiczne odpowiedzialne m.in. za bóle głowy, wysuszenie oczu, gardła i skóry.

Opony

W wyniku palenia opon emitowane są dioksyny, należące do najbardziej trujących i toksycznych substancji. Ich działanie polega na powolnym, ale skutecznym uszkodzeniu narządów wewnętrznych: wątroby, płuc, nerek. Dioksyny powodują nowotwory płuc, układu pokarmowego, piersi, a także rozregulowują układ hormonalny, wywołując m.in. problemy z płodnością. Z kolei emisja tlenków azotu i dwutlenku siarki przyczynia się do schorzeń układu oddechowego (m.in. astma, alergię), układu krążenia (miażdżycy, niewydolność serca) czy układu nerwowego (choroba Parkinsona).

Meble

Podczas palenia mebli emitowane są pyły i gazy, które mogą przyczyniać się do chorób układu oddechowego: zapalenia błony śluzowej nosa, gardła i oskrzeli, astmy, przewlekłego obturacyjnego zapalenia płuc, a nawet nowotworów. Substancje, które używane są do konserwacji mebli oraz farby i lakiery zawierają też szkodliwe metale ciężkie, np. rtęć.

CO WIĘC ZROBIĆ Z ODPADAMI?

Meble

Należą do grupy odpadów wielkogabarytowych. Trzeba je zostawić przed posesją lub w wyznaczonym miejscu pod altaną śmietnikową – nie szybciej jednak niż na dwa dni przed terminem organizacji zbiórki akcyjnej. Najlepszym rozwiązaniem jest oddanie nieużywanych mebli (i innych odpadów wielkogabarytowych) do PSZOK-u.

Plastiki i inne tworzywa sztuczne

Plastikowe: butelki po napojach, nakrętki, opakowania po żywności (np. po jogurtach, serkach, oleju), puste opakowania po kosmetykach i środkach czystości wyrzuca się do żółtych pojemników/worków. Przedmioty z tworzyw sztucznych, np. PCV typu: wykładziny, płytki, panele, boazerie zawożymy do PSZOK-u (wykładzinę PCV możemy dodatkowo wystawić w ramach zbiórki akcyjnej).

Opony

Z oponami trzeba pofatygować się do PSZOK-u. Stare ogumienie można też zostawić w niektórych serwisach wymiany opon podczas ich okresowej wymiany na nowe.

PSZOK i Mobilny PSZOK

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) to miejsce, w którym mieszkańcy gminy w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mogą oddać wytwarzane przez siebie, selektywnie zebrane odpady komunalne. Stacjonarne PSZOK-i na terenie gmin członkowskich Związku znajdują się w: Długomiłowicach (gmina Reńska Wieś), Tarnowie Opolskim, Walcach, Krasowej (gmina Leśnica), Zdzeszowicach, Kolonowskim, Dobrodzieniu i Gogolinie. Niebawem uruchomione zostaną PSZOK w Ujeździe, Pawłowiczkach i Otmicach (gmina Izbicko). Dokładne adresy i godziny przyjmowania odpadów w PSZOK dostępne są na stronie Związku (www.czystyregion.pl – zakładka „Nasz system”).

Do czasu powstania stacjonarnych PSZOK na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region” funkcjonują Mobilne Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (MPSZOK). Terminy ich organizowania są dostępne w harmonogramach wywozu odpadów. MPSZOK-i organizowane są przez operatorów odbierających odpady komunalne pochodzące od właścicieli nieruchomości z gmin członkowskich należących do Związku.

Palenie śmieci jest karalne

Jeśli podejrzewamy, że ktoś pali w domowym piecu śmieciami, możemy to zgłosić. Najlepiej jednak zacząć od rozmowy uświadamiającej sąsiada o szkodliwości palenia i karach za to groźących. Gdy pogadanka nie przyniesie skutku, należy zgłosić sprawę staży miejskiej lub w urzędzie miasta/gminy. Można to zrobić anonimowo. Za spalanie odpadów w piecach lub na wolnym powietrzu grozi mandat w wysokości do 500 zł lub kara grzywny do 5000 zł, gdy sprawa zostanie skierowana do sądu.

ŻYJESZ MIĘDZY NAMI – NIE PAL ODPADAMI!

*Materiał skonsultowany z prof. dr hab. n. med. Zbigniewem Bartuzi, Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. Jana Biziela w Bydgoszczy